

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum frigiditas matrimonium impediat? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

virum frigiditas matrimonium impedit?

239

*Tho. 4 d.
34. q. vni
ca, ar. 2.
& seq.*

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod frigiditas matrimonium contrahendum non impedit. Copula enim carnalis non est de essentia matrimonij: quia perfectiora sunt matrimonia hominum, ubi voto continentium. Sed frigiditas nihil tollit de matrimonio nisi carnalem copulam. Ergo non est impedimentum dirimens matrimonium contractum.

¶ 2 Præterea, Sicut nimia frigiditas impedit carnalem copulam, ita & nimia caliditas, quæ hominem incendit. Sed caliditas non ponitur matrimonij impedimentum. Ergo nec frigiditas poni debet.

¶ 3 Præterea, Omnes senes sunt frigidi. Sed senes possunt matrimonium contrahere. Ergo frigiditas non impedit matrimonium.

¶ 4 Præterea, Si mulier scit virum esse frigidum quando cum eo contrahit, verum est matrimonium. Ergo frigiditas, quantum est de se, non impedit matrimonium.

¶ 5 Præterea, Contingit in aliquo esse caliditatem sufficienter mouentem ad carnalem copulam, cum aliqua corrupta, non autem cum aliqua virgine: quia cito calidum euaporat ratione suæ debilitatis, et corrumpendum virginem non sufficiat. Et si aliter est in aliquo sufficiens caliditas mouens ad carnalem, quæ magis concupiscentiam inflamat, quæ non sufficienter ad turpem mouet. Ergo videtur quod frigiditas, & si impedit respectu vnius, non tamen simpliciter impedit.

¶ 6 Præterea, Mulier est vniuersaliter frigidior viro. Sed mulieres non impediuntur à matrimonio. Ergo nec frigidi viri.

SED contra est, quod dicitur Extra ꝑ, de frigidis maleficiatis. Sicut puer, qui non potest reddere, non est aptus coniugio: sic qui impotentes sunt, minime apti ad contrahenda matrimonia reputantur. Tales autem sunt frigidi. Ergo, &c.

*cap. quod
sed. ex-
tra de fri-
gid et ma-
lef.*

Supplementum.

kk

¶ Præ-

¶ Præterea, Nullus potest se obligare ad impossibile. Sed in matrimonio homo se obligat ad carnalem copulam: quia ad hoc dat alteri sui corporis potestatem. Ergo frigidus qui non potest carnaliter copulari, non potest matrimonium contrahere.

RESPONDEO dicendum, quod in matrimonio est contractus quidam, quo unus alteri obligatur ad debitum carnale soluendum. Unde sicut in alijs contractibus non est conueniens obligatio, si aliquis se obliget ad hoc quod non potest dare vel facere: ita non est conueniens matrimonio contractus, si fiat ab aliquo, qui debitum carnale soluere non possit. Et hoc impedimentum vocatur impotentia coeundi, nomine generali: quæ quidem potest esse, vel ex causa intrinseca & naturali; vel ex causa extrinseca & accidentali, sicut per maleficium; de qua post dicitur 7. Si autem sit ex causa naturali, hoc potest esse dupliciter. Quia vel est temporalis, cui potest subueniri * remedio medicinæ, vel processu ætatis: & tunc non soluit matrimonium. Vel est perpetua, & tunc soluit matrimonium: ita quod ille, ex parte cuius allegatur impedimentum, perpetuo maneat absque spe coniugij; alius nubat cui vult in Domino. Ad hoc autem cognoscendum vtrum sit impedimentum perpetuum vel non perpetuum, Ecclesia tempus determinatum adhibuit, in quo huius rei proset esse experimentum, scilicet triennium: ita quod post triennium, in quo fideliter ex utraque parte desiderunt operam carnali copulæ implendæ, inuenitur matrimonium non esse consummatum, iudicio Ecclesiæ dissoluitur. Et tamen in hoc quâdoque Ecclesia errat: quia per triennium quandoque non sufficienter experiri potest perpetuas impotentia: unde Ecclesia si se deceptam inueniat per hoc, quod ille in quo erat impedimentum, inuenitur carnalem copulam cum alia vel cum eadem perfecisse, reintegrat matrimonium præcedens, & dimittit secundum, quâuis de eius licentiâ sit factum.

in art. sequent.

Ab beneficio.

ii. Cor. 7.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis actus carnalis copulæ non sit de essentia matrimonij, tamen potentia ad actum est de eius essentia: quia per matrimonium datur utrique coniugum potestas in corpore alterius respectu carnalis copulæ.

Ad secundum dicendum, quod caliditas superflua potest esse impedimentum perpetuum: si tamen exciderit quod per triennium impedit carnalem copulam, iudicaretur perpetuum. Tamen quia frigidas magis & frequentius impedit (colit enim non solum commulsionem seminum, sed etiam vigorem membrorum, quo fit coniunctio corporum) ideo frigiditas magis hic ponitur impedimentum, quam caliditas, cum omnis defectus naturalis ad frigiditatem reducat.

Ad tertium dicendum, quod senes quamvis quâdoque non habeant caliditatem sufficientem ad generandum, tamen habent caliditatem sufficientem ad carnalem copulam: & ideo conceditur eis matrimonium, secundum quod est in remedium, quamvis non competat secundum quod est in officium naturæ.

Ad quartum dicendum, quod in quolibet contractu hoc vniuersaliter tenetur, quod ille qui est impotens ad soluendum aliquid, non reputatur idoneus ad contractum illum, quo se obligat ad eius solutionem. Est autem impotens tripliciter. Vno modo, quia non potest soluere de iure: & sic talis impotentia quibus modis facit contractum esse nullum, siue sit ille, cum quo facit talem contractum, hanc impotentiam, siue non. Alio modo, quia non fit solutio de facto; & tunc si sciat ille, cum quo contractum facit, hanc impotentiam, & nihilominus contrahit; ostendit quod alium finem ex contractu querit: & ideo contractus fiat. Si autem nescit, tunc contractus nullus est: & ideo frigiditas quæ causat talem impotentiam, ut homo non possit de facto soluere debitum, & tunc conditio seruitutis, per quam non potest de facto libere reddere, impediunt matrimo-

sup. q. 92.
art. 1. ceter.

K k 2 niua.

nium, quando alter coniugum ignorat hoc, quod alius non potest reddere debitum. Impedimentum autem per quod aliquis non potest de iure reddere debitum, ut consanguinitas, annullat contrarium matrimonium, siue sciat alter coniugum, siue non.

li. 4. sent. d. 34. §. A. Et propter hoc Magister * ponit, quod hæc duo faciunt personas non omnino illegitimas.

Ad quintum dicendum, quod non potest esse perpetuum impedimentum naturale viro, respectu vnius personæ, & non respectu alterius: sed si non possit implere carnalem actum cum virgine, & tamen possit cum corrupta, tunc medicinaliter aliquo instrumento possunt claustra pudoris frangi, & ei coniungi. Nec esset hoc contra naturam: quia non fieret ad delectationem, sed ad medicamentum. Abominatio autem * mulieri non est causa naturalis, sed causa accidentaliter extrinseca: & ideo de ea est iudicium idem quod de maleficio, de quo post dicitur.

Al. mulieris. art. seq.

Ad sextum dicendum, quod mas est agens in generatione, sed femina est patiens: & ideo maior validitas requiritur in mare, quam in femina, ad opus generationis; unde frigiditas quæ facit virum impotentem, non faceret mulierem impotentem. Sed in muliere potest esse impedimentum naturale ex alia causa, scilicet arctatione: & tunc idem est iudicium de arctatione mulieris, & de frigiditate viri.

ARTIC. II.

240

c. littera vestra, extra de frigid. & malef. Al. perverterent

Vtrum maleficio possit matrimonium impediri.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod maleficio non possit matrimonium impediri. Huiusmodi enim maleficia fiunt operatione demonum. Sed demones non habent potestatem impedire matrimonij actum, magis quam corporales alios actus, quos impedire non possunt: quia sic totum mundum perderent, si comestionem, & gressum, & alia huiusmodi impedirent. Ergo per maleficia non potest impediri matrimonium.

¶ 2. Præterea, Opus Dei est fortius, quam opus diaboli.